

Trường THCS Hậu Giang

Họ tên:

Lớp:

HỆ THỐNG KIẾN THỨC HỌC TRỰC TUYẾN

Chủ đề 1: CUỘC KHÁNG CHIẾN TỪ NĂM 1858 ĐẾN 1873

1. Kháng chiến ở Đà Nẵng và ba tỉnh miền Đông Nam Kỳ

- Nhiều toán nghĩa binh nổi lên phối hợp chặt chẽ với quân triều đình chống giặc.
 - Nghĩa quân Nguyễn Trung trực đốt cháy chiếc tàu É-t-pê-răng (Hi vọng) của Pháp đậu trên sông Vàm Cỏ đông (10/12/1861).
 - Khởi nghĩa do Trương Định lãnh đạo đã làm cho địch thất điên bát đảo.
- => thể hiện tinh thần yêu nước, ý chí chống xâm lược, bảo vệ độc lập dân tộc.

2. Kháng chiến lan rộng ra ba tỉnh miền Tây Nam Kỳ

a. Triều đình:

- Tập trung lực lượng đàn áp, cản trở các cuộc khởi nghĩa của nhân dân.
- Thương lượng với Pháp xin chuộc lại 3 tỉnh miền Đông Nam Kỳ.
- Tháng 6/1867, Pháp chiếm nốt 3 tỉnh miền Tây Nam Kỳ (Vĩnh Long, An Giang, Hà Tiên) không tốn một viên đạn.

b. Nhân dân 6 tỉnh Nam Kỳ:

- Nổi dậy khởi nghĩa khắp nơi.
- Nhiều trung tâm kháng chiến thành lập: Đồng Tháp, Tây Ninh,...
- Dùng thơ văn đề chiến đấu: Nguyễn Đình Chiểu, Phan Văn Trị.
- KN Trương Định (1862-1864) Tân Hòa – Tân Phước (Gò Công)
- KN Trương Quyền ở Tây Ninh

- KN Phan tôn, Phan Liêm ở Bến Tre
- KN Nguyễn Hữu Huân ở Mỹ Tho
- Nguyễn Đình Chiểu, Phan Văn Trĩ làm thơ chống Pháp.
- KN Nguyễn Trung Trực ở Rạch Giá.

➔ Kết quả đều thất bại. **Thể hiện tinh thần yêu nước, , chống thực dân xâm lược và chống phong kiến đầu hàng.**

3-Kháng chiến ở Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc kì(1873- 1874)

- Nhân dân anh dũng chống Pháp ở cửa ô Thanh Hà (ô Quan Chưởng)
- Căn cứ kháng chiến hình thành ở Nam Định, Thái Bình.
- Ngày 21-12-1873, chiến thắng Cầu Giấy lần 1, Gác-ni-ê bị giết.
- 15-3-1874: Triều đình ký hiệp ước Giáp Tuất
- + Pháp rút khỏi Bắc Kì.
- + Triều đình thừa nhận 6 tỉnh Nam Kì hoàn toàn thuộc Pháp.

4-Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kì lần thứ hai(1882).

- Pháp quyết tâm chiếm Bắc Kì
- Lấy cớ triều đình Huế vi phạm hiệp ước 1874, tiếp tục giao thiệp với nhà Thanh, Pháp đem quân xâm lược Bắc Kì.
- Diễn biến:
- Ngày 3-4-1882, Ri-vi-e đem quân ra Hà Nội.
- 25-4-1882, Pháp tấn công và chiếm thành Hà Nội -> Hoàng Diệu tự tử.
- Pháp chiếm một số tỉnh khác như: Hòn Gai, Nam Định.

5. Nhân dân Bắc kì tiếp tục kháng Pháp

- Nhân dân tích cực phối hợp với quân triều đình chống Pháp:
- + Ở Hà Nội: nhân dân đốt nhà tạo bức tường lửa chặn giặc.
- + Ở địa phương: Đắp đập, cắm kè, làm hầm chông....
- Chiến thắng Cầu Giấy lần 2 (19/5/1883), giết tên Ri-vi-e, Pháp hoang mang toan bỏ chạy
- Triều đình Huế chủ trương thương lượng với Pháp.

- Tháng 7-1883, vua Tự Đức mất, Pháp tấn công Thuận An.

6-Hiệp ước Patonôt. Nhà nước phong kiến Việt Nam sụp đổ (1884).

-Chiều 18/8/1883 Pháp tấn công Thuận An.

- 20/8/1883 Pháp đổ bộ lên Thuận An, triều đình hoảng hốt xin đình chiến và ký **Hiệp ước Hác Măng(25/8/1883)**

- Triều đình chính thức thừa nhận quyền bảo hộ của Pháp.
- Thu hẹp địa giới quản lí của triều đình Huế.
- Khâm sứ Pháp kiểm soát mọi hoạt động của triều đình Huế ở Trung Kỳ
- Công sứ Pháp ở Bắc Kỳ kiểm soát quan lại triều đình, nắm quyền trị an, nội vụ.
- Quyền ngoại giao do Pháp nắm.
- Triều đình phải rút quân từ Bắc kì về Trung kì.

***Hậu quả:**

-Phong trào kháng chiến của nhân dân lên mạnh.

-Phe chủ chiến trong triều hình thành và mạnh tay hành động.

c. Hiệp ước Patonôt(6/6/1884).

- Sửa đổi địa giới Trung kì.

- Nhà nước phong kiến VN sụp đổ, VN trở thành nước nửa thuộc địa, nửa phong kiến.

Cuộc kháng chiến của nhân dân Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc Kỳ lần thứ nhất (1873- 1874) và lần thứ hai (1883 – 1884) có những điểm nào giống nhau?

- Nhân dân tích cực phối hợp với quân triều đình chống giặc.
- Phong trào có tổ chức, có vũ khí; xây dựng căn cứ ở nhiều nơi.
- Tổ chức đánh Pháp bằng nhiều cách, đặc biệt là đánh du kích.
- Thu nhiều thắng lợi: chiến thắng Cầu Giấy 2 lần -> khiến Pháp hoang mang, lo sợ.

Chủ đề 2: PHONG TRÀO KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP TRONG NHỮNG NĂM CUỐI THẾ KỈ XIX.

1-Phong trào Cần Vương bùng nổ và lan rộng.

a-Hoàn cảnh:

- Vụ biến kinh thành thất bại, Tôn Thất Thuyết đưa vua Hàm Nghi ra Tân Sở (Quảng Trị)
- 13-7-1885: Tôn Thất Thuyết nhân danh vua Hàm Nghi ban chiếu Cần Vương -> kêu gọi văn thân và nhân dân giúp vua cứu nước -> phong trào Cần Vương bùng nổ và lan rộng trong cả nước.

b. Diễn biến:

+ Giai đoạn 1 (1885-1888): phong trào bùng nổ khắp cả nước (Lê Trung Đình, Nguyễn Xuân Ôn....

- 1886 Tôn Thất Thuyết sang Trung Quốc cầu viện.

11/ 1888 vua Hàm Nghi bị bắt và bị đày sang Angiêri.

- Giai đoạn 2 (1888-1896): Phong trào quy tụ thành những cuộc khởi nghĩa lớn có quy mô và trình độ tổ chức cao hơn.

2-Khởi nghĩa Hương Khê(1885-1895)

a-Lãnh đạo:

-Phan Đình Phùng, Cao Thắng.

b-Diễn biến:

*Giai đoạn 1:(1885- 1888)

Nghĩa quân xây dựng căn cứ và chuẩn bị lực lượng, rèn đúc vũ khí.

*Giai đoạn 2:(1888- 1895)

Nghĩa quân dựa vào rừng núi hiểm trở tiến công địch, chỉ huy thống nhất, đẩy lùi nhiều cuộc càn quét của địch.

-28/12/1895 Phan Đình Phùng hi sinh nghĩa quân tan rã.

- Ý nghĩa:

- + Nêu cao truyền thống anh hùng bất khuất của dân tộc ta chống ngoại xâm.
- + làm chậm quá trình xâm lược của Pháp.
- + Để lại nhiều bài học quý báu về khởi nghĩa vũ trang.

3. Khởi nghĩa Yên Thế.

Thời gian	Sự kiện	Lãnh đạo
Giai Đoạn 1: (1884-1892)	Nhiều toán nghĩa quân hoạt động riêng rẽ	Đề Năm
Giai Đoạn 2: (1893-1908)	Nghĩa quân vừa xây dựng vừa chiến đấu	Đề Thám.
Giai Đoạn 3: (1909-1913)	Pháp tập trung lực lượng tấn công Yên Thế, lực lượng nghĩa quân hao mòn. Ngày 10/02/1913 Đề Thám bị sát hại, phong trào tan rã.	Đề Thám.

Thế nào là Phong trào Cần Vương? Tại sao nói phong trào Cần Vương thực chất là phong trào yêu nước của nhân dân ta? Tại sao khởi nghĩa Hương Khê là tiêu biểu nhất trong phong trào Cần Vương?

a. Phong trào Cần Vương: là phong trào *hưởng ứng chiếu Cần Vương* giúp vua cứu nước.

b. Phong trào Cần Vương là phong trào yêu nước của nhân dân, vì dù có lời kêu gọi của ông vua trẻ yêu nước Hàm Nghi (chiếu Cần Vương) hay không thì nhân dân vẫn nổi lên chống Pháp vì lòng yêu nước.

c. Cuộc khởi nghĩa Hương Khê tiêu biểu nhất vì:

- + Thời gian dài nhất.
- + Địa bàn khởi nghĩa rộng (4 tỉnh: Thanh Hoá, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình)
- + Chế tạo được vũ khí theo mẫu của Pháp (súng trường do Cao Thắng chế tạo).
- + Tổ chức huấn luyện theo kiểu phương Tây.

So sánh Phong trào Cần Vương và phong trào nông dân Yên Thế theo tiêu chí:

So sánh Phong trào Cần Vương và phong trào nông dân Yên Thế theo tiêu chí:

Nội dung	Phong trào Cần Vương	Phong trào nông dân Yên Thế
Lực lượng tham gia	Nhân dân	Nông dân
Lãnh đạo	Văn thân, sĩ phu	Nông dân
Mục tiêu	Giúp vua cứu nước	Bảo vệ cuộc sống
Hình thức	Khởi nghĩa vũ trang	Khởi nghĩa vũ trang

Chủ đề 3: VIỆT NAM TỪ 1897 ĐẾN NĂM 1918

1. Chính sách kinh tế:

- Nông nghiệp: Chiếm đoạt ruộng đất, phát canh thu tô.
- Công nghiệp: ***Khai thác mỏ và các ngành công nghiệp nhẹ.***
- Thương nghiệp: độc chiếm thị trường Việt Nam.
- Giao thông vận tải: tăng cường xây dựng cầu, đường
- Tăng thêm các loại thuế: sắt, muối, đay, gai, rượu, thuốc phiện...

b. Mục đích: Vơ vét sức người, sức của, bóc lột lợi nhuận tối đa, làm giàu cho nước Pháp.

=> Hậu quả: kinh tế Việt Nam vẫn là nền sản xuất nhỏ, lạc hậu và ngày càng phụ thuộc Pháp.

2-Chính sách văn hoá- giáo dục:

- Duy trì VH-GD phong kiến, sau có thêm môn tiếng Pháp.
- Mở trường học mới.

- Hệ thống GD chia làm 3 bậc: Ấu học, Tiểu học, Trung học

=> Tạo ra tầng lớp tay sai, kìm hãm nhân dân ta trong vòng ngu dốt.

3. Phong trào yêu nước trước chiến tranh thế giới:

Các phong trào	Lãnh đạo	Hình thức và nội dung hoạt động
Đông Du (1905)	Phan Bội Châu	Cầu viện Nhật, nhờ Nhật giúp ta đánh Pháp
Đông Kinh Nghĩa Thục (1907)	Lương Văn Can, Nguyễn Quyền	Cải cách văn hóa – xã hội Việt Nam theo lối tư sản.
Cuộc vận động Duy Tân	Phan Châu Trinh Huỳnh Thúc Kháng	Theo cái mới Chống cái cũ, chống sưu thuế.

LỊCH SỬ ĐỊA PHƯƠNG:

Kể tên 4 công trình kiến trúc kiểu phương Tây được xây dựng ở Sài Gòn từ thời Pháp? Tên di tích lịch sử văn hoá tại Quận 6?

A. Các công trình kiến trúc kiểu phương Tây ở Sài Gòn:

Chợ Bến Thành,

Bến Nhà Rồng,

nhà thờ Đức Bà,

Dinh Độc Lập,

Thảo Cầm Viên,

Nhà hát Thành phố...

C. Một số di tích lịch sử ở Quận 6 , tp.hcm.

- + Khu căn cứ Hố Bần (đường Trần Văn Kiếu).
- + Đình Bình Tiên (đường Minh Phụng).
- + Bia truyền thống Quận 6(đường Hậu Giang).
- + Mộ và đền thờ ông Phạm Văn Chí (đường PVC).
- + Chùa Giác Hải – di tích kiến trúc cấp thành phố.
- + Cơ sở bí mật thành ủy Sài Gòn – Gia Định 1968- 1972 (nhà số 91, đường Phạm Văn Chí).
- + Hàm bí mật in tài liệu Ban tuyên huấn Hoa vận thời kì chống Mỹ cứu nước (Gia Phú).